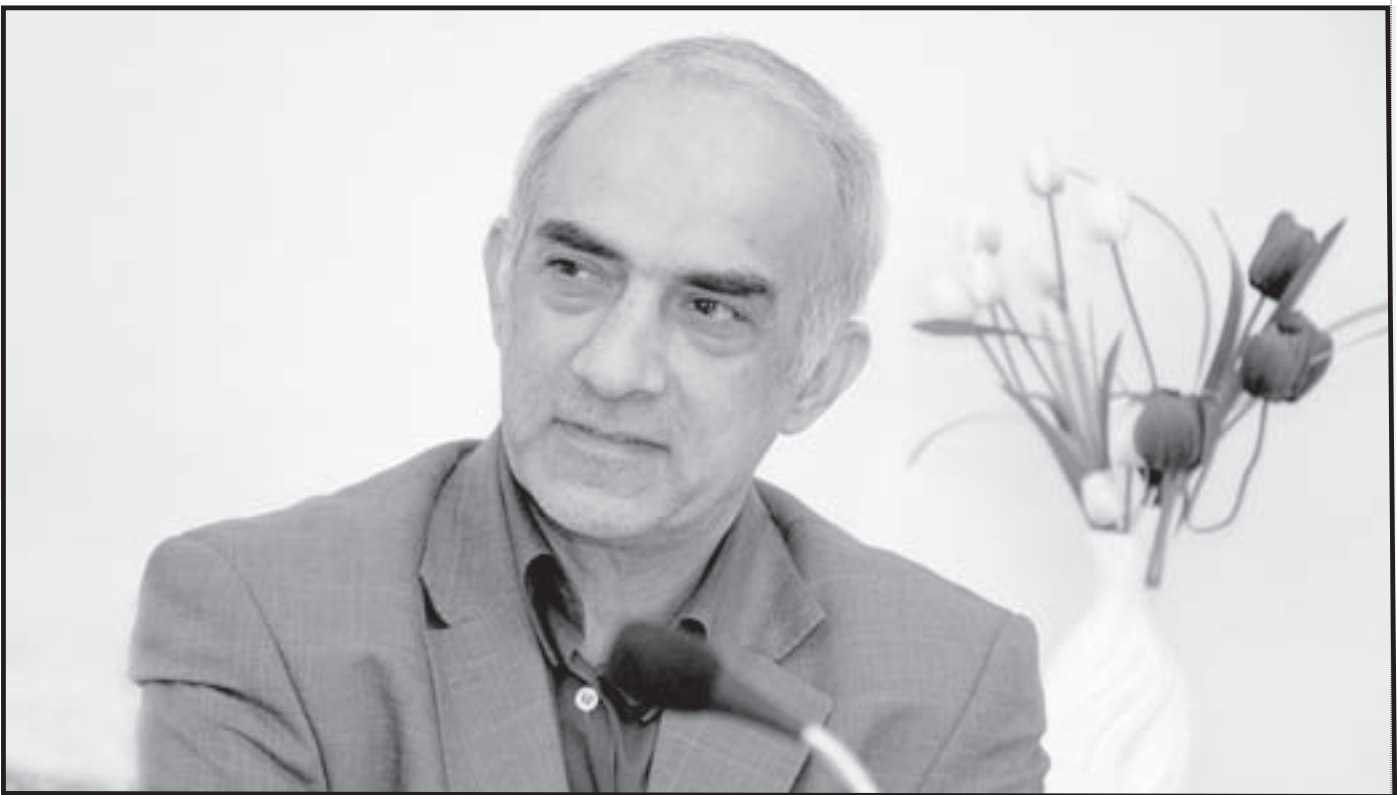

تلاش برای جلب اعتماد عمومی

در گفتگو با

اکبر سهیلی پور

مدیرعامل و رئیس هیئت‌عامل سازمان حسابرسی

سابق

بیشتر صاحب‌نظران و مسئولان حسابداری کشور، از جمله جناب‌عالی، ترجیح می‌دهند کمتر به گفتگوی عمومی بپردازند یا دیدگاهشان را مطرح کنند. گرچه در فرهنگ ایرانی چنین رویه‌ای پسندیده است، اما حرفه حسابداری در قبال جامعه مسئولیت دارد که صدای خود را بلند کرده، مسائل مطرح حوزه خود و رویکردهایش را به گوش آحاد جامعه برساند. از اینکه همچون همیشه در خواست ما را برای گفتگو با روی باز پذیرفتید بسیار سپاسگزاریم و امیدواریم به‌عنوان یک رسانه فرصت بیشتری برای انعکاس صدای حرفه داشته باشیم.

در ادبیات حسابداری تأکید می‌شود که حرفه حسابداری در قبال منافع عمومی متعهد است. از دیدگاه شما منافع عمومی چیست و حرفه حسابداری چگونه می‌تواند در تأمین منافع عمومی نقش و مشارکت داشته باشد؟

آنچه حرفه حسابداری انجام می‌دهد

افزون بر شناسایی

ثبت

طبقه‌بندی

تلخیص

تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی و

تفسیر رویدادهای اقتصادی است که

به وسیله حسابداران

صورت می‌گیرد

از اطلاعات مالی است. در صورتی که در برخی متون دیگر این واژه به عموم مردم یک جامعه اشاره دارد. به اعتقاد من می‌توان عموم مردم را به این معنا تقسیم کرد که برخی به طور مستقیم ذینفع خواهند بود و برخی به صورت غیرمستقیم. برای مثال به وجود آمدن رکود و بالا رفتن تورم و ... به دلیل تصمیم‌گیری بر اساس اطلاعات غلط، زیانش به همه مردم جامعه می‌رسد و برعکس منافع تصمیم‌های صحیح هم به همین ترتیب شامل همه خواهد بود. شاید دسته‌بندی افراد به کسانی که به طور مستقیم منتفع می‌شوند و آنهایی که به صورت غیرمستقیم منتفع می‌شوند صحیح‌تر باشد.

سپهر

مسئولیت‌های حساب‌رسان در قبال جامعه شامل چه مواردی است؟

سپهرلی پور

به‌طور کلی می‌توان گفت حساب‌رسان با استفاده از مکانیزم حرفه‌ای و به نمایندگی از عموم جامعه مسئولیت نظارت بر تولید و ارائه اطلاعات مالی را که به وسیله تولیدکنندگان اطلاعات مالی تهیه می‌شود، به‌عهده دارند.

سپهرلی پور

با سلام و عرض ارادت به شما و همه همکاران شاغل در حرفه، به همگی خسته نباشید می‌گوییم. در پاسخ به پرسش شما باید اشاره کنم منافع عمومی از دو کلمه «منافع» و «عمومی» تشکیل شده که در متون متعدد، منافع به معنی و مترادف با «سود، بهره و فایده» به‌کار برده شده است. برخی متون نیز صرف داشتن ارزش برای افراد را منفعت تعبیر نموده‌اند؛ به عبارتی هر آنچه برای افراد دارای ارزش و سودمند باشد، آن را منفعت تلقی می‌کنند. اما واژه عمومی، در برخی منابع تخصصی مالی، عموم را تنها برای افرادی به‌کار می‌برند که از خدمات حسابداران استفاده می‌کنند و در برخی دیگر، عموم مردم یک جامعه را مدنظر قرار می‌دهند. از ترکیب این دو واژه و معانی آن کسب منفعت، سود و فایده برای عموم جامعه برداشت می‌شود؛ یا به‌نوعی دیگر می‌توان گفت هر آنچه برای عموم مردم دارای ارزش است - حتی اگر فقط قسمتی از جامعه از آنها استفاده کنند- در زمره منافع عمومی تلقی می‌شود.

به بیان ساده می‌توان گفت منافع عمومی هر آن چیزی است که برای عموم افراد جامعه دارای ارزش بوده و سودمند تلقی می‌شود و همگان امکان بالقوه استفاده از آن را خواهند داشت. در مورد نقش حرفه حسابداری در تأمین منافع عمومی باید اشاره کنم که تصمیم‌های مهم اقتصادی مبتنی بر اطلاعات اقتصادی است. اطلاعات اقتصادی صحیح و شفاف پایه و اساس تصمیم‌های صحیح و کارا برای رشد و تعالی اقتصاد جامعه است. آنچه حرفه حسابداری انجام می‌دهد افزون بر شناسایی، ثبت، طبقه‌بندی، تلخیص، تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی و تفسیر رویدادهای اقتصادی است که به وسیله حسابداران صورت می‌گیرد. حساب‌رسان نیز بنا به ضرورت‌های حرفه‌ای خود، با به‌کارگیری تکنیک‌های لازم و بررسی این اطلاعات و اظهارنظر کردن در مورد آنها اطمینان لازم را به اطلاعات استخراج شده برای تصمیم‌گیرندگان فراهم می‌کنند.

سپهر

اصطلاح «عموم» شامل چه افراد و اشخاصی می‌شود؟ برای روش‌تر شدن موضوع لطفاً آنها را نام ببرید.

سپهرلی پور

در متون تخصصی واژه عموم دربرگیرنده تمامی استفاده‌کنندگان

تمامی تلاشی که در ایجاد اطمینان
از بالا بودن کیفیت رفتار اخلاقی و
قضاوت حرفه‌ای اعضا
از سوی بخشی در جامعه شده
به دلیل فراگیر نبودن و عدم همراهی تمام تشکلهای مرتبط و
مسئولین مربوط
به نتیجه مناسبی منجر نشده است

همه مهمتر از اعتماد جامعه به حسابداران نیز کاسته شده یا می‌توان گفت که دچار خدشه شده است.

حسابداری

جامعه حسابداران رسمی ایران چگونه می‌تواند بر انجام تعهد حرفه به منافع عمومی نظارت کند؟

سهیلی پور

همان‌گونه که می‌دانید جامعه حسابداران رسمی ایران یک تشکل خودانتظام است، هرچند با توجه به اختیارات و امتیازاتی که به این جامعه داده شده نظارتهایی نیز بر عملکرد آن وجود دارد. اما خدمات اعضای جامعه زمانی با ارزش است که استفاده‌کنندگان آن را به‌عنوان اظهار نظر بی‌طرفانه، مستقل و بالاترین درجه اعتبار تخصصی بپذیرند و این میسر نیست مگر با جلب اعتماد استفاده‌کنندگان. اگر آنها بدانند برای عملکرد حساب‌رسان ضوابط مدونی وجود دارد و بر فعالیت حساب‌رسان نظارت قوی انجام می‌شود به‌طور قطع اعتمادشان بر محصول کار حساب‌رسان دو چندان خواهد شد. پس جامعه باید از تمامی ابزار نظارتی خود به‌منظور حفظ سلامت و اعتبار جامعه حرفه‌ای و القای آن به مخاطبان و استفاده‌کنندگان از خدمات حرفه استفاده کند.

حسابداری

آیا در ایجاد اطمینان از بالا بودن کیفیت رفتار اخلاقی و قضاوت حرفه‌ای اعضا سازوکارهای مراجع مستقل حرفه‌ای مؤثر بوده است؟

حسابداری

نقش حسابرسی و خدمات اطمینان بخشی در حفظ و تأمین منافع عمومی چیست؟

سهیلی پور

همه افراد جامعه نه تخصص لازم برای ارزیابی اطلاعات مالی را دارند و نه امکان ارزیابی آن را؛ از اینروست که به حساب‌رسان و خدمات اطمینان بخشی آنها اعتماد می‌کنند. هرچه این خدمات منطبق با استانداردها و منطبق با واقعیات رویدادهای اتفاق افتاده باشد و هرچه اظهار نظرهای حساب‌رسان منطبق با الگوهای گزارشگری مناسب انجام شود، تصمیم‌گیرندگان امکان اتخاذ تصمیمهای شفاف و صحیح را براساس اطلاعات عینی و واقعی داشته و نتیجه تصمیمهای آنها نیز متضمن منافع عمومی است.

حسابداری

بروز بحرانهای مالی در جهان و بروز رسواییهای مالی در برخی شرکتها تا چه حد به ندیده گرفتن تعهد حرفه به منافع عمومی مربوط است؟

سهیلی پور

به‌طور قطع با آسیب‌شناسی بحرانهای مالی در جهان و به‌ویژه رسواییهای مالی در برخی شرکتها، تمایز منافع افراد خاص نسبت به منافع عمومی به‌خوبی قابل ردیابی و دستیابی است. اگرچه این منافع، کوتاه‌مدت و مقطعی بوده‌اند اما واقعیت این است که آسیبهای زیادی به ذینفعان واقعی رسانده است. از

حسابداری

میزان مشارکت مراجع مستقل حرفه‌ای در توسعه استانداردهای حسابداری و حسابرسی و اخلاقی در چه سطحی بوده است؟

سهیلی پور

مشارکت مراجع مستقل حرفه‌ای در قالب تشکل حرفه‌ای قابل لمس نیست، اما در عین حال می‌توانم بگویم که افراد زیادی در جامعه بدون هرگونه چشمداشتی در این راستا تلاش صادقانه داشته‌اند و همچنان همراهی می‌کنند.

حسابداری

ارتباط مراجع مستقل حرفه‌ای حسابداری با دانشگاه‌ها برای ارتقای آموزش حسابداری چگونه است؟

سهیلی پور

پرسش شما به یکی از مشکلات مهم حرفه ما اشاره دارد. یکی از مشکلات حرفه همین ارتباط تنگاتنگ مراجع حرفه‌ای با دانشگاه‌ها و ارتقای آموزش حسابداری است.

هر چند به صراحت می‌توان گفت بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و رونق حسابرسی در جامعه و ورود مدرسان دانشگاه به انجام عملیات حسابرسی و برعکس ورود حساب‌رسان به دانشگاه‌ها برای تدریس، دانشگاه نقش مهمی در پیشرفت این حرفه داشته است اما آنچه می‌تواند محقق شود این است که داشتن ارتباط منطقی این دو نهاد با هم به‌طور قطع آثار بهتری می‌تواند داشته باشد.

حسابداری

سهیم مراجع مستقل حرفه‌ای در تحقیق و پژوهش برای بهبود کیفیت گزارشگری مالی در چه حد است؟

سهیلی پور

در این زمینه باید بگویم متأسفانه ما در کشور بسیار کم‌کار بوده‌ایم و مراجع مستقل حرفه‌ای هم کم‌کارتر. پیوند و ارتباط بیشتر مراجع دانشگاهی با مراجع حرفه‌ای حسابداری به رفع این مشکل کمک می‌کند.

حسابداری

از استقبال مسئولان تان برای گفتگو با **حسابداری** و پاسخهای شما به تمامی پرسشهایمان سپاسگزاریم و صرف وقتتان را ارج بسیار می‌نهیم. امیدواریم حرفه حسابداری ایران بتواند تعهد خود به منافع عمومی را با شایستگی انجام دهد.

سهیلی پور

اگر منظور تان در ایران است، خیر، باید بگویم که متأسفانه ما خوب عمل نکرده‌ایم. تمامی تلاشی که در ایجاد اطمینان از بالا بودن کیفیت رفتار اخلاقی و قضاوت حرفه‌ای اعضا از سوی بخشی در جامعه شده، به دلیل فراگیر نبودن و عدم همراهی تمام تشکلهای مرتبط و مسئولین مربوط به نتیجه مناسبی منجر نشده است. در این راستا باید شناخت کافی از جامعه استفاده‌کننده حرفه‌ای و دوراندیشی و نگاه درازمدت و جامع‌نگر به‌عنوان ضرورت انجام کار مورد توجه قرار گیرد و به آن پرداخته شود.

حسابداری

آیا مراجع مستقل حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی ایران در معرفی خود به‌عنوان حافظ منافع عمومی موفق عمل کرده‌اند؟

سهیلی پور

متأسفانه نداشتن شناخت کافی از محیط و شرایط اجتماعی، نداشتن دید و نگرش جامع و نبود آینده‌نگری به‌ویژه نگاه درازمدت و تمرکز بر منافع کوتاه‌مدت شخصی و رجحان منافع شخصی حتی کوتاه‌مدت بر منافع جمعی از جمله عواملی هستند که مراجع مستقل حرفه‌ای را از رسیدن به هدفهای پیش‌بینی شده باز داشته است.

جامعه باید از تمامی ابزار نظارتی خود

به‌منظور

حفظ سلامت و اعتبار جامعه حرفه‌ای

و القای آن به مخاطبان و

استفاده‌کنندگان از خدمات حرفه‌ای

استفاده کند